

W POWIECIE BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIM DOCENIA SIĘ ROLĘ KULTURY.

ARS LONGA, VITA BREVIS

Clemensy – nagrody starosty bieruńsko-lędzińskiego przyznawane są od 2001 roku. Trzy kategorie konkursowe obejmują osiągnięcia w twórczości artystycznej (Pro Arte), upowszechnianie kultury (Pro Cultura) i wspieranie inicjatyw na rzecz kultury i ochrony jej dóbr (Pro Publico Bono). Jubileuszowe X rozdanie „Clemensów” odbyło się w sali widowiskowo-kinowej Piast w Łędzinach. „Pomysł przyznawania tej nagrody narodził się niedługo po powstaniu powiatu bieruńsko-lędzińskiego” – mówił starosta powiatu **BERNARD BEDNORZ**. „Uznaliśmy wtedy, że to kultura, przeszłość, wspólne obyczaje i tradycja najmocniej spajają społeczność naszego powiatu”.

W gali konkursowej wzięli udział wszyscy laureaci. Clemensa Pro Arte za kunszt artystyczny w sztuce witrażowej otrzymał **KRZYSZTOF GRYSKA**, właściciel Pracowni Witraży w Bieruniu Starym. Prace tego artysty przyozdobiły kilkanaście świątyń w Polsce. Zdobywcą nagrody Clemens Pro Cultura został **RAFAŁ BULA** – emerytowany górnik, zajmujący się dokumentacją historii Łędzin, autor „Kroniki Kopalni Piast. Zarys historyczny 1842–1964”, „Kroniki Kopalni Ziemowit” czy opracowania „Po-

czątki górnictwa w Łędzinach”. Za wspieranie inicjatyw kulturalnych i naukowych związanych z górnictwem, pracą, tradycją oraz za zaangażowanie w Społeczną Odpowiedzialność Biznesu, Clemensem Pro Publico Bono 2010 uhonorowany został **ZYGMUNT FOLTA** – prezes Zarządu Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. w Łędzinach.

W wydarzeniu wzięli udział II wicewojewoda śląski **PIOTR SPYRA**, poprzedni starosta powiatu bieruńsko-lędzińskiego **PIOTR CZARNYNOGA**, b. minister przemysłu i handlu **KLEMENS ŚCIERSKI**, dyrektor Biblioteki Śląskiej w Katowicach prof. **JAN MALICKI**. Przewodniczący Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego **JÓZEF BERGER** podkreślił, że tegoroczni zwycięzcy zwracają uwagę mieszkańców na najcenniejsze wartości – piękno, dobro, tradycję oraz dziedzictwo historyczne regionu.

Ceremonia wręczenia nagród była też sposobnością do wręczenia Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski **FRANCISZKOWI LYSKO**, nadanego przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Rodzina Lysko wraz z rodziną Szklorzcy w 1942 roku uratowała zbiegłego więźnia z KL Auschwitz Augusta Kowalczyka – aktora i reżysera.

MÓWI PIOTR SPYRA, II WICEWOJEWODA ŚLĄSKI

Podczas wręczenia Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski Franciszkowi Lysko podkreśliłem, że jestem zaszczycony, iż ja – jako świeżo upieczony wicewojewoda – mogłem uhonorować i osobiście pogratulować tak wspianiałemu człowiekowi jego niesamowitego czynu. Wydarzenia II wojny światowej trzeba przechowywać w pamięci, aby nigdy się nie powtórzyły. Wszyscy chyba wiemy z opowieści rodzinnych, jakie wtedy były czasy, więc fakt uratowania człowieka, przy

jednoczesnym narażaniu swojej rodziny – nawet na śmierć – jest dowodem pięknej postawy. Chociaż – być może dziś trudno ją zrozumieć. Auschwitz rzuca swój cień na dzieje mojej rodziny, gdyż mój świętej pamięci dziadek również był więźniem w tym obozie. Rodzice od dzieciństwa uświadamiali mi, jakim miejscem był obóz zagłady, dlatego potrafię docenić gest miejscowych rodzin, polegający na udzieleniu pomocy zbiegłemu więźniowi w 1942 roku. not. Janusz Pilszak

Z ZYGMUNTEM FOLTĄ,
LAUREATEM NAGRODY „CLEMENS” W KATEGORII
„PRO PUBLICO BONO” A.D. 2010,
PREZESEM ZARZĄDU CENTRUM BADAŃ I DOZORU GÓRNICTWA
PODZIEMNEGO SP. Z O.O., ROZMAWIAŁ JANUSZ PILSZAK

TRADYCJA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

ZYGMUNT FOLTÁ – CLEMENS 2010 „PRO PUBLICO BONO”

Jako prezes Zarządu Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego (CBiDGP) Sp. z o.o. inicjował Pan wydanie książki „Górnictwo – tradycja i współczesność”.

Czy relacje górnictwo – region – śląska rodzina w dalszym ciągu są żywe? Czy kulturalna specyfika Górnego Śląska ma szanse przetrwać w starciu z kulturą masową?

– Pomysł seminarium „Górnictwo. Tradycja i współczesność” – i książki pod tym samym tytułem – narodził się podczas rozmowy z prof. Dorotą Simonides. Podczas seminarium z ogromnym wzruszeniem słuchałem prof. Simonides, która swoim wystąpieniem przypominała mi niektóre rodzinne rytuały np. pożegnanie z ojcem idącym na szczytę. Pożegnanie na wypadek, gdyby nie wrócił z kopalni. Był to rytuał, wprowadzony przez mamę, a którego znaczenia wtedy do końca sobie nie uświadamiałem.

Wszystko wróciło razem z refleksją, że etos górniczy wyznacza śląskie wartości. Tradycja, której sam też doświadczyłem, wywarła określone piętno, określiła postrzeganie rzeczywistości, ukształtowała Ślązaków i ich wrażliwość. Podzieliłem pogląd prof. Simonides, że warto spojrzeć na ten etos z wielu stron w tym w aspekcie społecznym, ekonomicznym i architektonicznym. Nie brak opinii, że etos górniczy wywarł wpływ także na życie muzyczne i plastykę. Pomysł zorganizowania seminarium ożywił debatę nad humanistycznymi i kulturowymi aspektami górniczej pracy.

Szczególnym aspektem górniczej pracy jest jej bezpieczeństwo, które jest priorytetowym obszarem zainteresowania

CBiDGP nie tylko w zakresie prac badawczych i rzeczoznawczych. W maju 2009 r. wraz z Wydziałem Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego oraz Centrum Sztuki Filmowej w Katowicach zorganizowaliśmy przegląd filmów „Bezpieczna szczytę” pod honorowym patronatem Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Jak się okazało, przegląd był inspiracją dla autorów szkoleń, którzy zdecydowali pod wpływem pokazanych filmów o zastosowaniu nowocześniejszych form jasnego i konkretnego przekazu, adresowanego do ludzi pracujących na odpowiednich stanowiskach.

Czy CBiDGP w Łędzinach jest instytucją otwartą na potrzeby społeczności lokalnej, uczestniczącą w działaniach, które można opisać jako Społeczna Odpowiedzialność Biznesu?

– Nasi pracownicy, ich rodziny, sąsiedzi, znajomi stanowią znaczny odsetek mieszkańców powiatu. Razem tworzymy społeczność, której chcemy dostarczyć także innych korzyści. Pomagamy wzbogacać życie kulturalne, sportowe i edukację. Wspieramy doraźne i cykliczne inicjatywy i przedsięwzięcia, wśród nich oczywiście niezastąpioną Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Staramy się włączać w działania na rzecz ograniczania poziomu ubóstwa. CBiDGP wspiera coroczne obchody Dni Łędzin. Byliśmy partnerem jubileuszu 850-lecia miasta Łędziny w 2010 r.

ZYGMUNT FOLTÁ, STAROSTA BERNARD BEDNORZ, PRZEWODNICZĄCY RADY POWIATU JÓZEF BERGER